Άγιοι Χρίστος ο Ιερέας και Πανάγος οι Νεομάρτυρες

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/4068/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 7/2/2011 12:35:00 πμ
Δημιουργία εγγράφου: 08/10/2026 10:52:33

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 9 Μαρτίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 7/2/2011 12:35:00 πμ

Βιογραφία

Οι δύο Ηλείοι Άγιοι Νεομάρτυρες Χρίστος και Πανάγος, που κατά την περίοδο της δεύτερης Τουρκοκρατίας και μέσα σ' αυτή τη ζοφερή ατμόσφαιρα για τους υπόδουλους Έλληνες της Πελοποννήσου μαρτύρησαν, γεννήθηκαν «ο μεν άγιος και ιερός Πανάγιος (Πανάγος) εις μίαν χώραν της Αρχαίας Ήλιδας ονομαζόμενην κατά το παλαιόν, κατά δε την βαρβαρικήν συνήθειαν Γαστούνην», «ο δε θαυμάσιος Χριστός (Χρίστος) εις ένα χωριόν της αυτής πόλεως Ανδραβίδα κατά κοινόν λόγον».

Και οι δύο προέρχονταν από γονείς που είχαν αλλαξοπιστήσει, δυστυχώς, λόγω πιέσεων και διωγμών των κατακτητών Τούρκων. Σε αντίθεση με τους γονείς τους, αμφότεροι οι Άγιοι μας αυτοί, επρόκοπταν στην αρετή και τρέφονταν με φόβο Θεού και με τις εντολές του Ευαγγελίου. Διακρινόντουσαν δε μεταξύ των συμπατριωτών τους, που τους έδειχναν μεγάλη εκτίμηση. Ο Πανάγος μάλιστα ψηφίστηκε επανειλημμένως, επί Ενετοκρατίας, συνοδικός της Γαστούνης. Διαφορετικού χαρακτήρα ο Χρίστος, αποστρέφονταν τα πολιτικά και πόθο ζωηρό είχε «να γένει ιερεύς υπανδρός και να μη θολώνεται το νοερόν της ψυχής του από ταις απάταις του κόσμου και ματαιότητες». Γι' αυτό αργότερα χειροτονήθηκε ιερεύς στην Πάτρα.

Κατά το έτος 1715 μ.Χ. η Πελοπόννησος, μετά τριάντα χρόνια κυριαρχίας των Βενετών, περιήλθε και πάλι υπό τον ζυγό των Τούρκων, οι οποίοι επιδόθηκαν σε λεηλασίες και σφαγές εκείνων που δεν δέχονταν να προσκυνήσουν τον Αλλάχ. Ερήμωσε τότε ο τόπος και όλοι αναζητούσαν οδό διαφυγής. Όσοι παρέμειναν στο τόπο τους έγιναν «υπήκοοι ραγιάδες, καθώς τους έλεγαν οι βάρβαροι».

Κάποια μέρα ο Πανάγος κλήθηκε από τον διοικητή της περιοχής Τούρκο Οσμάν «να αρνηθή την ευσέβειαν». Ο άγιος μας του απάντησε χωρίς φόβο, «λέγοντας, πως, και ετράφη χριστιανός και ο Χριστός ήταν η πνοή του, καύχημα και αγαλλίασις». Γι' αυτό ήταν αδύνατο να κάνει ό, τι του έλεγε. «Ο πασάς δεν τον επείραξεν περισότερον» και «τον εσυμβούλευεν, ως ηγαπημένον του, να αναχωρήση εις άλλον τόπον δια να φυλαχθή έως ότου παύση ο διωγμός της πίστεως η να ακολουθήση αυτόν τον ίδιον εις Κέρκυραν, δια να φύγη τον κίνδυνον». Ο Πανάγος «έβαλεν κατά νούν να υπάγη εις Κέρκυραν», αλλά ασθένησε βαριά. Όταν ανέλαβε δυνάμεις και πάλι προσκλήθηκε «να παρρησιάσθη έμπροσθεν και αποκριθή, η να αρνηθή την ευσέβειαν» και να αποδεχθεί τον Μωαμεθανισμό, άλλως τον περιμένουν στερήσεις και παιδέματα, δήμευση της περιουσίας του και τέλος ο δια ξίφους θάνατος.

Οδεύοντας με συνοδεία, προσεύχεται ενδόμυχα και φτάνει ακολούθως προ του Μουράτ αγά, ομολογώντας απερίφραστα και με δύναμη ψυχής την πίστη του στον Χριστό, ενώ «εκαταγέλα τα παραθύθια του Μωάμεθ και τα φλυαρίσματα». Τότε ο «δικαστής», εξέδωσε την απόφαση να τον αποκεφαλίσουν. «Και ευθύς ο άγιος αυτοθελήτως με πολλήν χαράν» ακολουθεί τον δήμιο στον τόπο της εκτελέσεως της αποφάσεως. «Απετμήθη την πρώτην του Μαρτίου μηνός κατά το 1716». Επί δύο ημέρες το «άγιον αυτού λείψανων έμεινεν εκεί εις τον ίδιον τόπον, ερριμένον δια να το φάγουν τα σκυλιά και τα όρνεα, δια να μην το πάρουν και το θάψουν οι ευσεβείς». Το σώμα του αγίου, κατά θεία ευδοκία δεν έπαθε τίποτα. Το σεβάστηκαν και τα ζώα. Εξαγριωμένοι τότε ο δήμιοι του αποκόπτουν το κεφάλι, το ψήνουν και το πετούν εκεί κοντά για να το φάνε τα σκυλιά. «Εκείνα ουδέ ούτω την επείραξαν ολοτελώς». Τότε και οι ενάντιοι θαύμασαν και επέτρεψαν στους Χριστιανούς, την τετάρτη πλέον ημέρα, «και επήραν το άγιον λείψανον και το ενταφίασαν μέσα εις τον ναόν του εν αγίοις πατρός ημών Νικολάου της αυτής πόλεως» (Γαστούνης).

Ο έτερος των νεομαρτύρων, «ο θαυμάσιος Χρίστος», συνελήφθη και αυτός και παρέμενε σιδηροδέσμιος στη φυλακή, μέχρις ότου ο τύραννος δικαστής τον κάλεσε και τον προέτρεπε να μην χάσει τούτη την γλυκύτατη ζωή και «τα δύο άκακα βρέφη» (τα παιδία του) «και την γυναίκα» του. Ο μετ' ολίγον μάρτυς δεν ενδίδει ούτε και πτοείται απ' τις απειλές. Παραμένει αμετακίνητος στην πίστη του, με αποτέλεσμα «ο τύραννος με θυμόν πολύν επρόσταξεν να δείρουν τον άγιον δια να σωφρονισθή και να μη μιλή με τόσην αυθάδειαν». Τον ξαναρίχνουν στην φυλακή, ελπίζοντας ότι θα καμφθεί, αλλά εκείνος, συνεχώς προσευχόμενος παραμένει ακλινής. Επιστρατεύεται ακόμη και η γυναίκα του, που τον επισκέπτεται στη φυλακή και με παρακάλια θερμά και ασταμάτητα, προσπαθεί να μεταπείσει τον ιερέα άνδρα της, που τελικά υπεχώρησε και της υποσχέθηκε, ότι, την επόμενη μέρα, θα πράξει κατά τη συμβουλή της. Η απροσδόκητη αυτή απάντηση διαδόθηκε σ' όλη την πόλη, γεμίζοντας χαρά τους αλλόπιστους και στεναχωρώντας τους χριστιανούς.

Ο Μουράτ, επιδεικνύοντας τη δύναμη του, προστάζει όλους τους ιερείς της πόλεως να καταθέσουν αν υπάρχουν ακόμη αρνητές της πίστεως κάτοικοι της περιοχής. Κι' εκείνοι απάντησαν ότι δεν ξέρουν κανένα. Θύμωσε τότε ο τύραννος και πρόσταξε να εγκλεισθούν όλοι τους στη φυλακή, όπου υπήρχε και ο Χρίστος, τον οποίον «εις επήκοον πάντων, ο προεστότερος» (των κληρικών συγκρατουμένων του) στιγμάτισε με σκληρά λόγια για την απόφαση του. Ο ιερέας Χρίστος αναστέναξε από βάθους καρδιάς και ευθύς μετεμελήθη, προς χαρά όλων των συμπρεσβυτέρων του, που δόξαζαν τον Αρχηγό της Πίστεως Ιησού και ενίσχυσαν τον συνάδελφο τους να προχωρήσει προς το μαρτύριο. Ο Χρίστος «όλην εκείνειν την νύκτα επέρασε με ευχάς, ψαλμωδίας και δάκρυα». Το πρωί «οι βάρβαροι εκαρτερούσαν με μεγάλην χαράν, δια να ασεβήση» ο δέσμιος Ιερέας.

Όμως, προς μεγάλη λύπη τους, ο Χρίστος, προ του Μουράτ, μεταξύ άλλων, είπε: «Ευχαριστώ τον Χριστόν μου και βασιλέα της κτίσεως, όπου δεν με άφησε να πέσω εις την απώλειαν, αλλά μου έστειλε οδηγούς σωτήριους και με εχειραγώγησαν πάλιν εις την ευσέβειαν». Και κοιτάζοντας εις τους ουρανούς έλεγε· «Μη γένοιτο, Χριστέ μου, να σε αρνηθώ ποτέ, αλλά θέλω αποθάνει δια το ονομάσού το άγιον». Στρεφόμενος δε προς τους δήμιους του λέει: «Χριστιανός ήμουν και είμαι και τον Χριστόν σέβομαι συν τω Πατρί και αγίω Πνεύματι». Οι λόγοι του αγίου μας «ετάραξαν δυνατά τους ασεβείς και επρόσταξαν παρευθύς χωρίς αργητά να τον αποκεφαλίσουν». Ο γνήσιος ιερεύς του Κυρίου έκλινε γόνυ και φονεύθηκε δια ξίφους, έμεινε δε άταφος επί τέσσερες ημέρες. Με έγκριση των φονιάδων του ετάφη «εις την ίδια εκκλησίαν του εν αγίοις πατρός ημών Νικολάου, εις τον τάφον όπου ενταφίασαν και τον άγιον μάρτυρα Πανάγον… Ετελειώθη δε ο θαυμάσιος Χρίστος εις τας εννέα του Μαρτίου μηνός, τον ίδιον χρόνον όπου εμαρτύρησεν και ο ιερός Πανάγιος (1716), εις καύχημα της Ορθοδοξίας και έπαινον».

Οι άγιοι τιμώνται στις 9 Μαρτίου και η ακολουθία τους συμψάλλεται με την ακολουθία των τεσσαράκοντα μαρτύρων (βλέπε ίδια ημέρα).

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιοι Χρίστος ο Ιερέας και Πανάγος οι Νεομάρτυρες

Άγιοι Χρίστος ο Ιερέας και Πανάγος οι Νεομάρτυρες

Παραπομπές

1. Ιερά Μητρόπολις Πατρών
2. Ιερά Μητρόπολη Ηλείας
3. Απόψεις για τη Μονή Βατοπαιδίου (και όχι μόνο)